

Klockan är 14, välkomna till dagens myndighetsgemensamma pressträff om läget med covid-19.

Johanna Sandwall, krisberedskapchef, Socialstyrelsen, Anders Tegnell, statsepidemiolog, Folkhälsomyndigheten och Morgan Olofsson, kommunikationsdirektör på MSB är här.

Efter presentationerna går det bra att fråga hela gruppen, vi har med folk på länk också.

Sedan individuella intervjuer efteråt, Folkhälsomyndigheten en trappa upp, Socialstyrelsen och MSB här inne.

Över till Anders Tegnell.

-Välkomna hit, vi börjar med det globala läget, där smittspridningen fortsätter utanför Europa ungefär som tidigare, möjligen viss avstanning av ökning, men ändå 18,5 miljoner fall och cirka 700 000 avlidna, så det är många som drabbas.

Definitivt inte en sjukdom vi är färdiga med, än.

Tyvärr är situationen i Europa successivt lite sämre.

Inga gigantiska skillnader men allt fler länder ser en återskomst av sjukdomen, antingen i vissa miljöer, eller allmänt.

Vi vidtar olika åtgärder mot detta, men det finns absolut tendens till att fall kommer tillbaka, vi hade trott att det skulle ske i höst, men det är alltså redan nu.

I Sverige har vi haft en positiv trend, nu med liten sväng uppåt, vad det riktigt står för vet vi inte, men det är tydligt att yngre vuxna står för den ökningen.

Här ser ni staplar med andelen i olika åldersgrupper som insjuknat under den veckan.

Som synes är de 20-29 års andel som ökat successivt under veckorna.

Så vi verkar ha smittspridning framförallt där, vilket ju är ett dåligt tecken, för det var så det började en gång, och det finns risk att det kan spridas till andra grupper som då blir sjukare.

Man ser också samma trend i Europa, att yngre vuxna drabbas mest i många länder.

Men det här, eftersom gruppen drabbas, har det inte större genomslag i vården, det fylls inte på så mycket i IVA, utan enstaka fall.

Antal avlidna är samma riktning, få som avlider covid-19, som tur är. Så det är stabilt.

Dessa yngre lär inte råka så illa ut själva, men det kan sprida sig. Det måste vi alla ha med oss.

Däremot är situationen bland äldre fortsatt väldigt positiv, för varje vecka ser ni hur många fall som funnits på äldreboenden i Sverige, det går snabbt ner, långt före nedgången i samhället, man har uppenbart gjort ett bra jobb på många äldreboenden i landet.

Ur ett covid-19-perspektiv.

Denna rapport och diverse annat ligger i den lägesrapport som vår myndighet släpper varje vecka.

För att fortsätta denna trend och bryta trenden bland unga är det viktigt att tänka på råden - att stanna hemma om man är sjuk, bra hygien, hålla nere på kontakterna, undvika sociala sammanhang, hålla avstånd, både inomhus och utomhus.

Är man 70 och äldre är det än viktigare att betänka dessa råd och undvika kontakt, som man kan innebära smittorisk.

I så fall hoppar vi kunna hålla denna nivå, extra viktigt i höst då vi inte vill se någon negativ utveckling igen.

-En kort lägesrapport från Socialstyrelsen med anledning av covid-19, 236 vårdas på sjukhus med anledning av covid-19, av dessa 41 i intensivvård med respirator.

Vi har en platåsituation med drygt 40 inlagda, och inte så mycket nya inlagda fall, men de som vårdas vårdas länge.

Vi har god kapacitet nationellt, 7 regioner har inga som vårdas för covid-19 i intensivvård, och några med enstaka fall.

Så vi ser på det stora hela en positiv utveckling.

18 regioner har fortsatt någon typ av stabsläge, bara 3 regioner bedriver normal verksamhet.

18 regioner är det i Sverige, som behöver leda och styra på ett särskilt sätt.

Det har varit 5 regioner som ser ett försämrat läge på kort och längre sikt, det är turistintensiva regioner med belastad primärvård och mer folk i rörelse.

2 regioner ser märkbara förbättringar på kort och lång sikt.

213 av 290 kommuner rapporterar sin lägesbild till oss, vi har ingen kommun med någon kritisk påverkan av det vi mäter. Slut.

-Hej, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap stöttar de som jobbar med direkta hantering av pandemin, vi bidrar och kompletterar där det behövs, vi blickar också framåt om läget kan förvärras eller ta nya riktningar.

När vi denna vecka blickar framåt är vår bedömning i likhet med Folkhälsomyndigheten, utifrån smittskydd att läget fortsatt är allvarligt.

Påfrestningarna på samhället beror på smittspridningen, därför måste vi tillstå att utvecklingen är osäker.

Det är inte slut än, vare sig det gäller smittspridning eller dess konsekvenser.

En annan liten men viktig fråga rör information, jag har inte varit på en flygplats eller terminal länge.

Givet att vi många som inte är där, är det många som undrar hur vi ser till att de som varit ute och rest eller turister får reda på vad som gäller i Sverige, så de också kan bidra till att minska smittspridningen, för det är ju avgörande att vi följer rekrytera.

Givet att vi många som inte är där, är det många som undrar hur vi ser till att de som varit ute och rest eller turister får reda på vad som gäller i Sverige, så de också kan bidra till att minska smittspridningen, för det är ju avgörande att vi följer rekommendationerna.

Här en bild från Arlanda eller Stena Lines terminal i Göteborg, där finns information, inte bara från MSB, utan från Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och andra, på Arlanda också från regionen.

Här får andra reda på information.

Detta också på andra platser, på så sätt når vi de som turistar och andra.

Det är inte bara på svenska utan andra språk.

Vi påminns vikten om att stanna hemma vid sjukdom, tvätta händerna, håll avstånd och jobba hemma om möjligt. Vi behöver alla bidra för att minska smittspridningen, och dess konsekvenser, om jobb, välfärd och samhället.

Tack för att ni håller i och håller ut.

-Tack, vi tar frågor.

-Ekot, en fråga till Folkhälsomyndigheten:

Universitets- och högskolerådet meddelade att man inte kommer kunna hålla högskoleprovet i höst heller, och hänvisar till Folkhälsomyndighetens riktlinjer.

Borde det inte vara möjligt att hålla det, med tanke på att skolor också kan hålla öppet?

-Jag har inte läst bakgrunden till beslutet, och vet inte hur de tolkar de allmänna råden. Jag kan tyvärr inte kommentera det.

-Dagens Nyheter: Ni har tidigare kollat på spridningen av andra sjukdomar för att mäta rekommendationernas effekter - nu ser man en ökning i sexuellt överförbara sjukdomar, från att ha gått ner i april-maj, så har det ökat under sommaren, även om det inte är som tidigare somrar.

Vad säger du om det?

-Sjukdomarna ökar varje sommar, klamydia har ett klsikt mönster.

-Sjukdomarna ökar varje sommar, klamydia har ett klassiskt mönster.

Detr finns tecken på att gruppen 20-29 har glömt råden och inte är så duktiga på att följa rekommendationerna som tidigare - det finns anledning att påminna gruppen, inte bara för sin egen skull, utan för omgivningen, att tänka efter och inte ha för många nära kontakter, speciellt under perioden nu i höst.

Det ökar, även om det inte ökar så mycket som det brukar, men det visar att gruppen 20-29 har haft mycket kontakter under sommaren.

-Discovery Networks: Fotbollens företrädare sitter i möte med Amanda Lind nu. Kan de vänta sig en öppning i publikfrågan då, om du får bestämma?

-Det är inte Folkhälsomyndigheten eller jag som bestämmer det, det är en ordningsstadgefråga, alltså polisen hanterar det.

-Vad är rekommendationerna?

-Att ha en reglering av stora event, som är farliga, som vi sett under senare tid i Europa.

Den behöver vara kvar, sen om den kan anpassas eller om man kan göra mer är inget vi bestämmer om.

Öppningen kan inte komma från Folkhälsomyndigheten, det är möjligen andra som kan öppna.

-Ökningen bland 20-29-åringar. Internationellt är det samma trend man ser.

Om man kopplar ihop det med nattliv och umgänge... Ser du anledning att vidta särskilda åtgärder riktat mot denna grupp i det här läget, då den gruppen inte verkar följa reglerna?

-Det är framförallt viktigt att vi återigen kommunicerar mer till den gruppen, riktat på olika sätt.

Vi har haft diskussioner om hur vi kan nå den gruppen bättre med information - för att understryka att det inte bara är för deras skull, för de känner sig väl allmänt odödliga.

Det finns personer även i denna grupp som kan hamna på IVA, och vi har haft ett fåtal dödsfall. Så det är långt ifrån en ofarlig sjukdom.

Men vi jobbar i första hand med information, det är svårt att tänka sig ett specifikt regelverk.

-Om man går in hårdare i sammanhangen där de umgås, för att skärpa kontrollen, som i till exempel nattklubbar?

-Det är en tanke vi måste ta med oss och analysera om vi kan komma fram till var de smittas någonstans.

-SVT: Gruppen 20-29 - ni lyfte på rekommendationerna om distansundervisning på universiteten. Kan det komma att komma tillbaka till höststarten?

-Det är alldeles för sent för det. Dessutom så är det i praktiken så att de flesta universitet har en begränsad undervisning på plats - de måste fortfarande följa de allmänna råden om 50 personer.

Så många universitet kommer bedriva undervisning på distans och att prioritera att förstaårsstudenter kan komma dit - men att sen fortsätta det på distans fortsättningsvis.

-Tt, du säger att man ser en förändring hos grannländerna.

Vad kan man dra för slutsatser av det? Vad vidtar vi för åtgärder? Du sa att vi vidtar varierande åtgärder?

-Många av länderna har haft nedstängda samhällen. Vi vet att det tar lång tid innan man ser effekten av en öppning - kolla bara på Sverige, det tog lång tid från sportlovet, tills det tog fart.

Vi har ett annat läge i Sverige, vi har inte släppt på något, utan är kvar på samma nivå som tidigare - och det är det vi velat ha, vi vill ha en långsiktighet i rekommendationerna i samhället - och de ligger kvar.

-Vetenskapsradion?

-Hör ni mig?

-Ja.

-Jag har en fråga till Anders Tegnell angående t-celler som man pratat mycket om.

I slutet av juni kom KI med en studie som visade att många som inte hade antikroppar hade utvecklat t-celler, som kan innebära att viruset spridit mer än trott, och att immuniteten i samhället skulle vara högre.

Men i veckan kom en amerikansk studie, som tyder på att t-cellerna kan komma från ett annat förkylningsvirus som är besläktat med sars-covid-2, vilket innebär att man inte genomgått en infektion.

Hur tolkar ni på Folkhälsomyndigheten de resultaten för Sveriges del? Kan det innebära att vi överskattat smittspridningen i Sverige?

-Nej, det tror jag inte.

Vi har egentligen inte räknat med t-cellsimmuniteten i de studier vi gjort, då det varit svårt att få fram bra data på hur många som har en andel av t-cellsimmunitet, som vi fortfarande inte vet.

De flesta som haft diagnosen, visar det sig att efter tre veckor har de utvecklat någon form av immunitet.

T-cellsimmuniteten är säkert viktigt, men de flesta verkar få antikroppar.

Överhuvudtaget är immuniteten runt sjukdomen ganska svår att få kontroll på.

Fokus just nu är på att försöka fortsätta att se till att hålla smittspridningen nere och kanske inte idag gräva så mycket i om det beror på antikropps- eller t-cellsimmunitet, utan att fortsätta göra det vi gör, som verkar fungera väldigt bra.

-En följdfråga: Om man har t-celler från ett annat virus sen tidigare, kan det innebära en lindrigare sjukdom eller färre symtom - finns det en risk att många kanske inte vet om att man är sjuk, för att man har t-celler sen tidigare?

-Korsimmuniteten har diskuterats fram och tillbaka, om det ger skydd - vetenskapen har inte landat i frågan.

Det verkar finnas olika åsikter, och svårt att mäta.

Total immunitet verkar det definitivt inte ge.

Men att personer kan gå runt med lindriga symtom, så har det alltid varit - sen om det beror på t-cellsimmunitet eller andra faktorer vet vi inte idag.

Det brukar också finnas en stark koppling mellan hur starka symtom man har och smittsamhet, har man partiell immunitet har man lägre smittsamhet, som vi till exempel vet från mässlingen.

Partiell immunitet drar också ner smittsamheten väldigt mycket.

-Dagen?

-Hej, från Dagen. Till Anders Tegnell.

Vi var inne på att idrottsrörelsen inväntar besked om hur man får ha publik.

Vi vet att många kyrkor och kristna församlingar undra samma sak: När får 50-personsgränsen ruckas på?

-Ja, som du säger är det regeringen som äger frågan. Vår bedömning är att det är viktigt att begränsa stora sammankomster under hösten.

Vi ser i Europa att dessa driver fram smittspridningen.

Vi vill vara säkra på att vi inte har en sån situation, hur och när man kan ändra den lagstiftning som finns, är inte Folkhälsomyndigheten som påverkar, det får man prata med lagstiftaren om.

-Men att det är 50 - det vore stor skillnad om det var 100, kan det höjas lite?

-Jag är lite osäker på att höja lite, om det gör så stor skillnad på helheten, det kan göra viss skillnad, i vissa sammanhang.

Men riskerna föreligger, även för 50 personer.

Denna gräns har haft en bra normerande effekt, så många sammankomster har man dragit ner på, det är nog viktigt för den positiva utvecklingen i

Sverige.

-Men just för kyrkorna och samfunden, finns något som möjligt tyder på att lätta på restriktionerna?

-Inte från vår sida, men det är komplicerat, så fort man börjar diskutera vissa sammanhang, så faller det utanför vårt område.

Man kan nog tänka sig säkra sammankomster med viss lagstiftning, men nu finns det inte chans för det. Vi diskuterar gärna kriterier för säkra sammankomster i kyrkor, som ju ofta är stora byggnader, där man borde kunna tänka sig fler 50, men vi är inte där än, men vi hjälper gärna till med det på sikt, om att göra det bra.

-Finns något tidsspann, är det till årsskiftet, eller kan du säga något?

-Det enda jag säkert kan säga är att det inte nu är aktuellt att släppa på det, om hösten fortsätter vara lugn, då kanske det går. Men ser vi som i Europa en uppgång får vi nog hålla i oss ett tag till.

-Tack.

-GP?

-Hej, från GP.

Vi har idagarna rapporterat om att Folkhälsomyndigheten saknar detaljerad statistik för antikroppstestning, att vi inte får uppgifter om kön och ålder, så vi inte får en helhetsbild.

Hur ser du på nyttan för pandemin om att masstesta för antikroppar om man inte kan få detaljer?

-Vi har ju egna insamlingar med specifika data, så det lär kunna överföras till andra testningar, varför vi inte ser skäl för detaljerade bilder, det blir också lagmässigt mer komplicerat.

Även om det här med immunitet är svårt att greppa är det bra att få med inställning.

Även om det här med immunitet är svårt att greppa är det bra att få med Sig.

Dessutom, om en individ vet att den är immun så vet den att den kan träffa anhöriga, förutom prognosaspekten som visat sig vara svåra.

-Två snabba frågor, om det visar sig öka smittspridning i gymnasiet, vilka åtgärder kan då vidtas?

-Det finns redan nu möjlighet att öka distansundervisningen, vilket lär bli det första steget. I praktiken har det visat sig att barn i denna ålder ändå träffas, så vilken effekt det får är svår att säga.

-Man säger att lärare har klarat sig bra än andra yrkesgrupper, står ni fast vid den statistiken?

-Ja, risken för att vara inlagd för covid-19 är lägre bland lärare.

-Ja, men att bli smittad?

-Ja, det är svårare att mäta. Den hårda datan är inläggningar, det brukar finnas korrelation mellan hur många som ligger inne och det andra, så skillnaden skulle förvåna mig.

-Tack. Nej, en fråga från Dagens Nyheter också.

-Ja, en snabb fråga.

Gruppen, de under 20 år, det är en splittrad grupp. Har ni tanke kring detta. Någon bild av hur det ser ut inuti den gruppen?

-Ja, den kurvan går upp. Det är inte något som sker från 20-årsåldern.

Det börjar i tonåren.